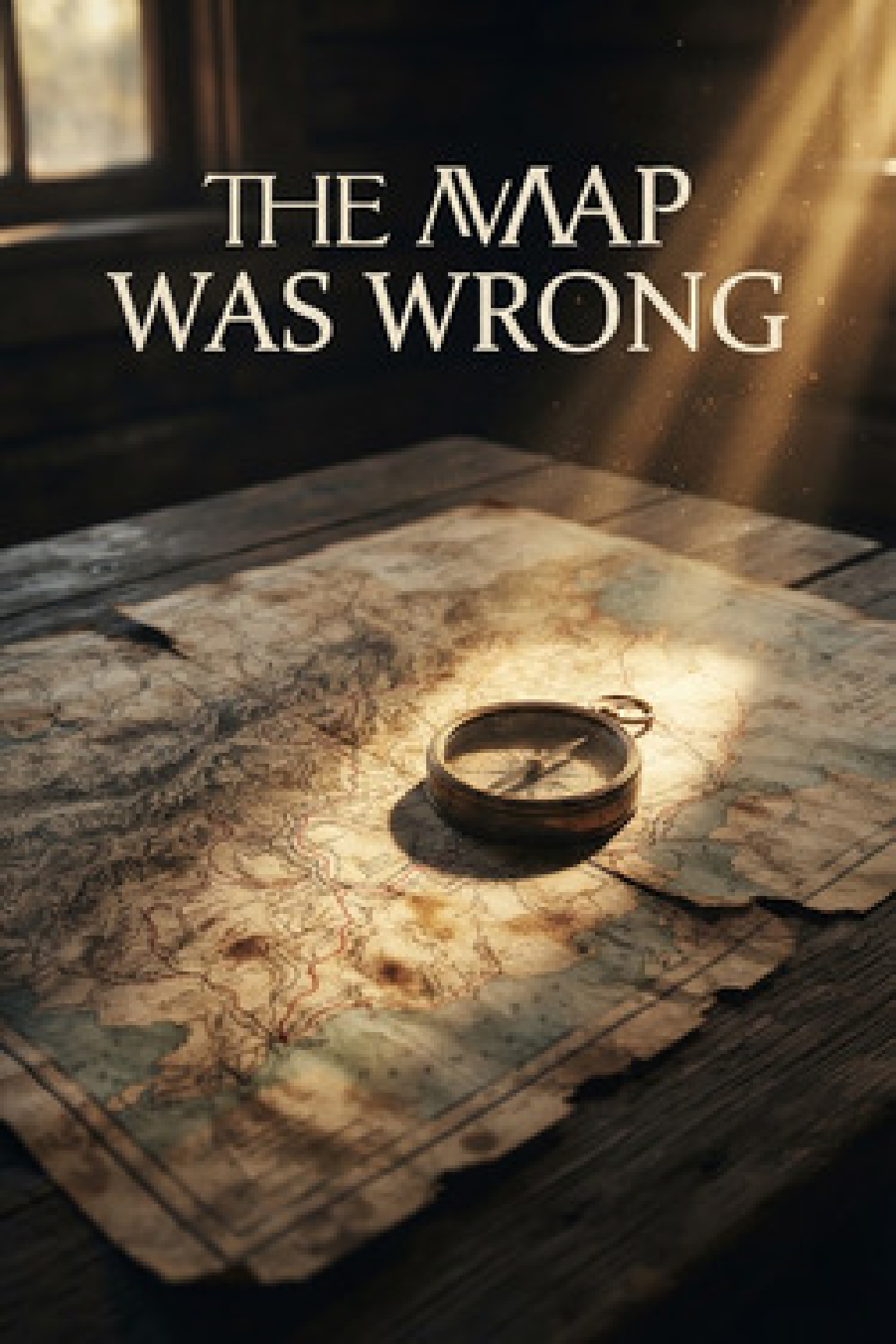

THE MAP
WAS WRONG

PARTEA A II-A

PRAG 1

Harta Era Greşită

Există o ciudată aroganţă care îi însoţeşte pe oameni.

Credem că putem prevedea viaţa.

Petrecem ani întregi construind planuri.

Obiective pe cinci ani.

Strategii pe zece ani.

Bugete.

Proiecţii.

Calendare.

Hărţi.

Apoi vine realitatea.

Iar realitatea nu ne-a citit niciodată programele.

Multă vreme crezusem că experienţa produce previzibilitate.

Cu cât înveţi mai mult.

Cu cât cunoşti mai mult.

Cu cât călătoreşti mai mult.

Cu atât ar trebui să fii în stare să înţelegi ce se va întâmpla.

Părea logic.

Părea rezonabil.

Părea chiar ştiinţific.

Apoi viaţa s-a distrat demonstrând contrariul.

Cotiturile cele mai importante au venit întotdeauna fără programare.

Nicio rezervare.

Niciun preaviz.

Niciun avertisment.

Veneau pur şi simplu.

Uneori sub formă de oportunitate.

Uneori sub formă de pierdere.

Uneori sub formă de întâlnire.

Uneori sub formă de boală.

Diferenţa se înţelege abia după.

Când eşti înăuntru, par toate acelaşi lucru.

O întrerupere.

O schimbare bruscă.

Un ocol.

Observând drumul parcurs până în acel moment, am început să remarc un tipar curios.

De fiecare dată când eram convins că înţelesesem totul, se întâmpla ceva care schimba întrebarea.

Iar când se schimbă întrebarea, şi răspunsul îşi pierde valoarea.

Îmi amintesc o perioadă aparte a vieţii mele.

Aveam experienţă.

Responsabilitate.

Rezultate.

Cunoştinţe.

Totul părea să sugereze o traiectorie destul de clară.

Eram convins că viitorul avea să urmeze o anumită direcţie.

Nu pentru că aş fi fost înfumurat.

Pentru că datele păreau s-o spună.

Apoi viaţa a făcut ceea ce ştie să facă cel mai bine.

Să schimbe masa de joc.

Nu regulile.

Masa.

Aceasta este partea pe care aproape nimeni nu o povesteşte.

Când masa se schimbă, experienţa acumulată nu dispare.

Dar devine insuficientă.

Trebuie să înveţi din nou.

Să observi din nou.

Să asculţi din nou.

Este umilitor.

Şi în acelaşi timp extraordinar.

Pentru că ne aminteşte că suntem elevi mult mai mult timp decât credem.

Cu trecerea anilor am început să apreciez imprevizibilitatea.

Nu pentru că ar fi fost comodă.

Nu este niciodată.

Ci pentru că era onestă.

Imprevizibilitatea îi obligă pe oameni să se arate așa cum sunt.

Când totul urmează planul, oricine poate părea competent.

Când planul dispare, iese la iveală caracterul.

Oamenii pe care îi admir cel mai mult nu sunt cei care au prevăzut corect viitorul.

Sunt cei care au știut să străbată viitoruri pe care nu le prevăzuseră.

Aceasta este o competență diferită.

Mult mai rară.

Mult mai umană.

Trăim într-o lume care îi răsplătește pe cei care par siguri.

Pe cei care vorbesc cu certitudine.

Pe cei care promit rezultate.

Pe cei care oferă prognoze.

Eu, cu timpul, am început să mă încred mai mult în oamenii care știu să conviețuiască cu incertitudinea.

Pentru că incertitudinea nu este o eroare a sistemului.

Este sistemul.

Universul nu a semnat niciodată un contract de previzibilitate cu nimeni.

Şi totuşi continuăm să ne mirăm.

Continuăm să protestăm.

Continuăm să considerăm neprevăzutul o excepţie.

Poate ar trebui să facem contrariul.

Să-l considerăm norma.

Când accepţi în sfârşit această idee, ceva se schimbă.

Încetezi să mai urmăreşti controlul absolut.

Încetezi să mai pretinzi garanţii.

Încetezi să mai trăieşti ca şi cum viitorul ar fi o proprietate privată.

Şi începi să trăieşti ca un explorator.

Cu atenţie.

Cu respect.

Cu curiozitate.

Îmi amintesc o frază pe care viaţa m-a învăţat-o fără să folosească cuvinte:

Lucrurile cele mai bune şi lucrurile cele mai rele nu trimit niciodată o scrisoare de prezentare.

Sosesc.

Intră.

Modifică peisajul.

Apoi pleacă lăsând consecințe.

Ne revine nouă să decidem ce facem cu ele.

Privind în urmă, îmi dau seama că multe dintre experiențele pe care le consider fundamentale nu ar fi trecut niciodată o evaluare rațională prealabilă.

Erau prea riscante.

Prea improbabile.

Prea complicate.

Prea diferite de ceea ce îmi imaginasem.

Și totuși tocmai ele au construit persoana care am devenit.

De aceea astăzi nu mai consider previzibilitatea o virtute.

O consider o comoditate.

Adevărata virtute este alta.

A rămâne deschis.

A rămâne atent.

A rămâne capabil să înveți.

Chiar și când viața schimbă masa.

Chiar și când destinul modifică întrebarea.

Chiar și când viitorul intră în cameră fără să bată la ușă.

Pentru că există un adevăr pe care l-am învățat străbătând continente, crize, relații, succese și eșecuri.

Lucrurile cele mai importante din viața mea s-au întâmplat întotdeauna dincolo de orice prognoză.

Şi tocmai acolo începea partea cea mai bună a poveştii.